

СЕРТИФІКАТ

засвідчує, що

І.А.Чіков

приймав(-ла) активну участь у роботі
**II Міжнародної науково - практичної конференції
молодих учених та студентів
„Цифрова економіка
як фактор інновацій та сталого розвитку суспільства”
(«Digital economy as a factor of
innovation and sustainable development of society)**

на базі

Тернопільського національного технічного університету

імені Івана Пулюя

2-3 грудня 2021 року

Handwritten signature of Pavlo Marushchak in black ink.

Павло МАРУЩАК
д.т.н., професор,
проректор з наукової роботи

Handwritten signature of Dmytro Dmytriv in black ink.

Дмитро ДМИТРІВ
к.т.н., доцент,
голова організаційного комітету,
завідувач кафедри економічної кібернетики

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя
Львівський національний університет імені Івана Франка
Західноукраїнський національний університет
Вінницький національний аграрний університет
Жешувська політехніка
Жешувський університет
Благодійний фонд «Бізнес-інкубатор Тернопільщини»

ПРОГРАМА

**II міжнародної науково-практичної конференції
молодих учених та студентів
«ЦИФРОВА ЕКОНОМІКА ЯК ФАКТОР
ІННОВАЦІЙ ТА СТАЛОГО РОЗВИТКУ
СУСПІЛЬСТВА»**

2-3 грудня 2021 року

ТЕРНОПІЛЬ, УКРАЇНА 2021

**Програма II міжнародної науково-практичної конференції
«ЦИФРОВА**

»

РОЗКЛАД РОБОТИ КОНФЕРЕНЦІЇ

2-3 грудня 2021 рік

09.00 – 09.30	Реєстрація учасників міжнародної науково-практичної конференції
09.30 – 10.00	Відкриття та пленарне засідання
10.00 – 13.00	Секційні засідання
13.00 – 14.00	Перерва на обід
14.00 – 17.00	Продовження роботи секційних засідань
17.00 – 17.30	Пленарне засідання, закриття конференції

РЕГЛАМЕНТ

Доповідь на секційному засіданні – 4 хвилини.

Для запитань – до 3 хвилини.

Євчин Ю.П. АНАЛІЗ ДІЯЛЬНОСТІ КЛАСТЕРІВ В УКРАЇНІ

Людвік І.І. ІННОВАЦІЙНИЙ РОЗВИТОК АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ

Марценюк В.П., Сверстюк А.С., Козодій Н.В. АНАЛІТИЧНИЙ ОГЛЯД МАТЕМАТИЧНИХ МОДЕЛЕЙ В ЕКОНОМІЦІ НА ОСНОВІ ДИФЕРЕНЦІАЛЬНИХ РІВНЯНЬ

Нагорняк Г.С. ІНФОРМАЦІЙНІ ЕЛЕМЕНТИ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОГО КАПІТАЛУ НАЦІОНАЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ МАШИНОБУДУВАННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Островська О.А. ТЕНДЕНЦІЇХМАРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ЕКОНОМІЦІ

Парушевські А.Я. МІЖНАРОДНИЙ ДОСВІД ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ТРАНСФОРМАЦІЇ ВЛАДИ

Поливода А.В. ЦИФРОВІ ТРЕНДИ В ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Тарасова О.С. БЕЗПЕКООРІЄНТОВАНИЙ МЕХАНІЗМ РОЗВИТКУ BLOKCHAIN-ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ

Черкашин І.І. ЦИФРОВІЗАЦІЯ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ

Чіков І.А. ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Чіков І.А.

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКИ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ

Спроби запровадження єдиного оцінного показника конкурентоспроможності обумовлені рядом проблем та труднощів, що в першу чергу пов'язані з обмеженою кількістю параметрів, які піддаються кількісному аналізу. Крім того, значна частина чинників, а саме соціального, політичного, естетичного характеру, теж мають вплив на успіх конкурентної боротьби, але їх майже неможливо визначити кількісно. Для вирішення проблеми визначення рівня конкурентоспроможності застосовують різні підходи: індикативний, метод аналізу ієрархій, конкурентних переваг, експертних оцінок, таксономії інтегральних оцінок, матричні методи та ін.

Конкурентоспроможність підприємства – це складна та багатокомпонентна економічна категорія, яка немає однозначного трактування.

Для визначення рівня конкурентоспроможності підприємства існує значна кількість методів розрахунку комплексу показників, які в загальному виді можна поділити на індексні, матричні та графічні.

Існують підходи до формування конкурентних стратегій підприємства, де одним з інструментів є оцінка його конкурентних позицій, яка є близькою за змістом до оцінки конкурентоспроможності підприємства.

Перевагами індексних методів є можливість отримання числового значення, який можна економічно обґрунтувати відповідно до поставлених завдань. В ролі недоліків можна вважати певну складність вибору оцінюваних показників; більшість методів ґрунтується на розрахунку коефіцієнтів вагомості показників, що вимагає залучати експертів для оцінки предметної області.

Матричні методи оцінки конкурентоспроможності полягають в побудові дво- або тривимірних матриць, що формуються за принципом побудови відповідних систем координат. Особливістю матричних методів є можливість

здійснення аналізу окремих аспектів діяльності підприємства, середовища функціонування, ринкової позиції, визначенні основних напрямів подальшого розвитку тощо. Серед недоліків, перш за все, можна вважати трудомісткий процес побудови матриць, в зв'язку із складністю отримання зведених показників; отриманий результат надає уявлення лише про окремі аспекти діяльності підприємства, а також не дозволяє отримати кількісну оцінку рівня конкурентоспроможності підприємства.

Перевагами графічних методів можна вважати простоту розрахунку показників, за якими будується графічна модель; можливість порівнювати показники ефективності діяльності кількох підприємств, таким чином виявляти сильні та слабкі сторони підприємства. В свою чергу, недоліками є відсутність математичного апарату прогнозування показників.

Серед не класичних методів оцінки конкурентоспроможності можна назвати ті, що ґрунтуються на математичному апараті методів нечіткої логіки та інструментарії нейронних мереж. З огляду на це, варто звернути увагу, що деякі науковці розглядають конкурентоспроможність як латентний (прихований) показник, тобто такий, який є синтезованим показником множини окремих групових показників та/або часткових показників, які відображають різні сторони складних економічних систем. Таким чином, оцінку конкурентоспроможності підприємства, на нашу думку, доцільно здійснювати методами інтегральної оцінки, які належать до індексної групи. Зазначені методи займають особливе місце у методиці оцінки фінансово-господарської діяльності, оскільки результатом є кількісний показник, який може характеризувати ефективність діяльності підприємства в даний момент часу, та можливий стан підприємства в майбутньому.

Перевагами індексних методів є можливість отримання числового значення, який можна економічно обґрунтувати відповідно до поставлених завдань. Методи індексної групи займають особливе місце у методиці оцінки фінансово-господарської діяльності, оскільки результатом є кількісний

показник, який може характеризувати ефективність діяльності підприємства в даний момент часу, та можливий стан підприємства в майбутньому.

Інтегральні показники – це комплексні показники, які широко використовуються завдяки їхній спроможності агрегувати великі обсяги інформації у легко зрозумілі формати; можуть характеризувати як окремі складові підприємства, так і в цілому його стан.

Метою побудови інтегрального показника оцінки ефективності економічної системи є спрощений аналітичний опис деякої якості досліджуваного явища зі збереженням структури об'єктів дослідження.

Найбільш поширеним методом розрахунку інтегрального показника є метод середньозваженого значення (1):

$$I_i = \sum_{i=1}^n x_i w_i, i = \overline{1, n}; I_i \in [0; 1] \quad (1)$$

де I_i – інтегральний показник; x_i – вхідні показники досліджуваного підприємства; w_i – коефіцієнти вагомості вхідних показників x_i .

Даний підхід застосовується коли компоненти інтегрального показника мають різний рівень впливу на інтегральний показник (вагомість показників). У випадках коли вагомість показників не враховується, застосовується формула середньгеометричного значення (2):

$$I_K = \sqrt[n]{\prod_{i=1}^n x_i}, i = \overline{1, n}; x_i > 0; I_K \in [0; 1] \quad (2)$$

Аналіз існуючих методів до формування оцінки рівня конкурентоспроможності показав, що не доцільно використовувати лише один метод чи підхід до оцінки конкурентоспроможності аграрних підприємств, адже кожна група методів оцінює різні аспекти його діяльності. Вважаємо, що до задачі визначення рівня конкурентоспроможності варто підходити комплексно – використовувати синтез вище виділених методів для більш повної оцінки конкурентоспроможності підприємств.